

мърѣ в тоате зилеле регълатѣ, ла дзое оре дъпъ амаiazѣ.

Сгъдситъриле пѣмѣнтълѣ ла кѣтремърѣ се зрмеазъ в дѣфепите модърѣ, адекъ: опѣ интър'нѣ модѣ опозиталѣ (де ла дреанта спре стѣнга, саѣ дѣн пѣинте в дърѣтѣ), опѣ интър'нѣ модѣ вертѣкалѣ (дѣн жосѣ в сѣсѣ), кѣре сѣнтѣ мълѣтѣ маѣ перѣкълѣоазе. Алѣ датъ сѣнрафаца кѣтремърѣитоаре фаче нѣинте вѣврѣтѣрѣ чѣркълѣаре, паркѣ пѣмѣнтълѣ вълѣдѣеште; ла асеменеа вѣнтѣмплѣаре шѣ маѣ кѣ сеамѣтѣ кѣндѣ се комбѣнтъ маѣ мълѣте модърѣ де сгъдситърѣ зна кѣ алѣ, атѣнчѣ оаменѣ, анѣмалеле шѣ опрашеле че се алѣ в ачестѣ локѣ, сѣнтѣ пердѣте, нѣмаѣ аѣ спѣранѣцъ де скълѣаре

Кѣтремърѣ с'аѣ вѣнтѣмплатѣ в тоате тѣмпъриле шѣ в тоате локърѣле не пѣмѣнтѣ. Кѣтремърѣлѣ чѣлѣ маѣ антѣкѣ, дѣспре кѣре ворѣеште докѣментеле исторѣче, есте ачѣла дѣн тѣмпъриле лѣшѣ Моѣсе, дѣспре кѣре ворѣеште шѣ Бѣбѣла, знде зѣче, кѣ пѣмѣнтълѣ а дѣскѣсѣ гѣра ш'а вѣнѣдѣитѣ Кора кѣ сочѣitatea са, 150 де ревелѣ че с'аѣ револѣтѣтѣ в кѣнтра воѣнѣцѣ лѣшѣ Моѣсе. Ачестѣ феноменѣ мѣракълѣосѣ, пѣрѣвѣтѣтѣ сѣбѣтѣ нѣнѣктъла де ведеде натѣралѣ, се редѣче ла знѣ кѣтремърѣ мѣре шѣ вѣолентѣ, пѣревъзѣтѣ де кѣтре мѣреле лѣнѣстѣторѣ алѣ Исраѣлѣиѣлорѣ.

Кѣте одѣтѣ, кѣтремърѣлѣ кѣнпрѣнде нѣмаѣ знѣ снаѣнѣтѣ мѣрѣнѣитѣ, алѣ датъ аре о вѣнтѣндеде фѣапте мѣре, вѣмѣрѣнѣвѣндѣ о мълѣдѣме де цѣрѣ в сѣфера акѣвѣзнѣе салѣ. Аша с. е. вѣсѣтѣтѣлѣ кѣтремърѣ кѣре а дѣрѣмѣтѣ опрашѣлѣ Лѣсабѣна (вѣн Португалѣа) в анѣл 1755, с'а вѣнтѣнсѣ не д'о парте кѣтре Нордѣ нѣнѣ в Лѣанѣона, еарѣ не д'алѣ, ефѣктеле салѣ аѣ вѣнаѣнтѣтѣ де дѣсѣвѣтѣлѣ Очѣанѣлѣ Атлѣнтѣкѣ, нѣнѣ кѣарѣ ла вѣнсѣла Мартѣнѣка в Америкѣ, апѣ кѣтре сѣдѣ а тѣректѣтѣ мѣреа Медѣтерѣанѣ, шѣ а ажѣвѣсѣ нѣнѣ ла Марѣроко, Фед шѣ Меѣкуѣнез кѣре с'а дѣрѣмѣтѣ; тоатѣ Езропа а сѣмѣнтѣтѣ атѣнчѣ ефѣктеле ачестѣ кѣтремърѣ. Алѣ датъ знѣ кѣтремърѣ а сгъдситѣ д'одѣтѣ жѣмѣлѣатеа глобѣлѣ пѣмѣнтѣскѣ!

Докѣментеле исторѣче, тѣрадѣиѣзнѣле попѣклѣор, обсерѣваѣзнѣнеа фѣнтѣлорѣ че с'аѣ вѣнтѣмплатѣ кѣарѣ в зилеле поастрѣ, тоате ачестѣа не доведѣскѣ кѣ, кѣтремърѣле аѣ авѣтѣ о вѣнѣлѣнѣцъ мѣре асѣпра глобѣлѣ пѣмѣнтѣскѣ, шѣ аѣ модѣфѣатѣ сѣнрафаца лѣшѣ интър'нѣ модѣ фѣапте вѣсемнатѣ. Адѣсѣ-опѣ ачестѣ феномене мѣрѣ аѣ фѣстѣ вѣносѣгѣте де

каламѣтѣнѣ пѣвѣлѣче алѣта де мѣрѣ, в кѣтѣ нѣ с'аѣ стѣнсѣ дѣн мемѣорѣа оаменѣлорѣ. Фѣе-кѣре кѣ-поаште тѣрѣвѣлѣлѣ кѣтремърѣ дѣн Лѣсабѣна, в анѣлѣ 1755, саѣ чѣлѣ дѣн Calabria ла 1783, саѣ чѣлѣ дѣн Guadeloupe ла 1843.

Нѣ пѣтемѣ да нѣчѣ о идеѣ комплѣктѣ дѣспре сѣмѣнтѣоареле скѣмѣвѣрѣ, кѣре лѣ-а сѣфѣрѣтѣ глобѣлѣ постѣрѣ пѣмѣнтѣскѣ сѣбѣ вѣнѣлѣнѣца кѣтремърѣлорѣ, чѣ о сѣ не мѣрѣнѣнѣмѣ нѣмаѣ а чѣта ачѣеа че зѣче D. Perry, дѣспре кѣтремърѣле чѣле маѣ рѣмаркѣбилѣ че с'аѣ вѣнтѣмплатѣ нѣмаѣ в вѣнсѣлеле Antille. Ачестѣ цѣнѣтѣрѣ аѣ знѣ пѣрѣвѣлѣнѣтѣ тѣрѣстѣ, д'а ведеа адѣсѣ-опѣ ла дѣнсѣле рѣпѣ-тѣндѣ-се кѣтремърѣле чѣле маѣ тѣрѣвѣле шѣ пѣрѣпѣ-дѣитоаре.

Ла 1530, зѣче елѣ, ла 1-ѣшѣ Сѣптемѣрѣе с'а обсерѣвалѣ знѣ кѣтремърѣ ла цѣрѣмърѣле вѣнсѣлѣ Cu-мана. Кѣтремърѣла а сѣнтѣ ачѣле мѣрѣшѣ в сѣсѣ нѣнѣ ла вѣнѣлѣдѣмеа де 4 стѣнѣжѣнѣ шѣ лѣа арѣнѣкатѣ пѣсте зѣскѣтѣ; тоѣ д'о датъ пѣмѣнтълѣ с'а кѣрѣнатѣ в маѣ мълѣте локърѣ шѣ дѣн ачестѣ кѣрѣпѣтѣрѣ адѣнчѣ ешеа знѣ фѣлѣшѣ де апѣ сѣрѣатѣ неарѣ кѣ чѣрнеа-ла шѣ фѣапте стѣрѣкатѣ, тоѣ аколѣ с'а дѣскѣсѣ шѣ зн мѣнѣте шѣ а рѣстѣрѣнатѣ маѣ мълѣте сѣте.

В анѣлѣ 1677, опрашѣла Fort-Royal, (вѣн вѣнсѣла Iamaika) с'а фѣкѣтѣтѣ неѣвѣзѣтѣ в зѣрма знѣ кѣтремърѣ.

Ла 1688, Мартѣе 1-ѣшѣ, саѣ сѣмѣнтѣтѣ в вѣнсѣла Iamaika зна дѣнѣ алѣ, тѣрѣ сгъдситѣрѣ интър'нѣ мѣнтѣ, кѣре ераѣ вѣносѣгѣте д'знѣ сѣромѣтѣ сѣбѣ-тѣранѣ, че се азѣеа в мѣнѣтѣлѣ ачѣста в тоатѣ вѣнсѣла; тоате касѣле с'аѣ дѣрѣмѣтѣ, кѣрѣвѣилѣ кѣре ераѣ в порѣтѣлѣ опрашѣлѣ Fort-Royal ераѣ аша де тѣре скѣтѣрѣпѣте в кѣтѣ се лѣвеаѣ зна де алѣ шѣ аѣ пѣродѣсѣ парѣвѣе вѣсемнатѣоаре.

В анѣлѣ 1692, вѣнѣе в 7 вѣнтѣре 11 шѣ 12 оре зѣоа, с'а сѣмѣнтѣтѣ в вѣнсѣла Iamaika сгъдситѣрѣ фѣапте тѣрѣ, кѣре аѣ кѣнтѣнсѣатѣ д'атѣнчѣ в тоате зилеле дозе лѣнѣ. Атѣнчѣ нѣмаѣ в опрашѣлѣ Fort-Royal, с'а оморѣтѣтѣ тѣрѣ мѣи де оаменѣ; чѣлѣ маѣ мѣре мѣнѣте дѣн вѣнсѣлѣ фѣ арѣнѣкатѣ в мѣре. Чѣрѣлѣ нѣнѣ ачѣ алѣбастѣрѣ шѣ сѣнѣнѣ, с'а скѣмѣвалѣ в зѣрма кѣтремърѣлѣ вѣнтър'о колѣоаре рѣмѣе. Тоѣ аѣ сѣмѣнтѣтѣ аколѣ кѣ вѣнсѣла с'а лѣсѣатѣ чѣеа маѣ жѣсѣ в мѣре. Кѣндѣ сѣнтѣ мълѣте плѣо в вѣнсѣла ачѣеа, оаменѣ се темѣ де кѣтремърѣ. Hales зѣче: кѣндѣ сѣнтѣ мълѣ-

te vînturî în Iamaika, нх се întîmplă аколо ниц'нѣ кѣтремърѣ.

Ла 1718, în Martinika, s'a întîmplată нѣ кѣтремърѣ терибилă; о нѣоѣ инсълă дѣпѣ че еwise кѣ нѣ сromotă mare din sinăлă апеі în мареа вечинѣ, пе зрмѣ еарѣ s'a кѣфндатă ші s'a із-кѣтѣ невѣзѣтѣ.

În аялă 1727, s'a маі întîmplată нѣ кѣтремърѣ mare în Martinika; инсѣ атнчї тоѣ аѣ simjîtă, кѣ инсѣла înteară s'a лѣсатă în жосѣ ші аѣ fostă копріншї de снаімѣ, ка сѣ нѣ се кѣфнде кѣ totăлă în mare.

În аялă 1797, ла 4 Februarie totă аколо, s'a întîmplată нѣ кѣтремърѣ, капе а оморитă патрѣ-зечї de мїл de oameni; комодїсїне саѣ simjîtă маі în toate зїеле нїпѣ ла 20 Februarie. Aчесте комодїсїні тапї саѣ simjîtă în toate Antilele ontă лѣнї de zile, адекѣ нїпѣ ла 27 Septembrie 1797, зїоа кїнд а ешітă вѣлканялă de ла Guadeloupe.

În аялă 1812, ла 30 Aprilie, 2 оре demi-neаца, s'a аззітă нѣ сromotă сѣтеранă ла Caracas ла Салавозо шї ла алте локрї, ла о интїндепе de патрѣ сѣте de мїлеогеографїче пѣтрате. Aчестă сromotă семѣна кѣ свїкнїтра нѣсї тнѣ de челă маі mare калїбрѣ; инсѣ нѣ s'a simjîtă нїчї о комодїсїне. Aчестă сromotă сѣтеранă, s'a есулїкатă маі пе зрмѣ, адекѣ, ера prodăсă prin ернїсїнеа чеа нѣоѣ а вѣлканялă Sanct-Vincens, а крѣї прїмѣ ернїсїне s'a зрматă ла 27 Aprilie 1718, инсоѣтă d'нѣ кѣтремърѣ mare, дїн а-кї казѣ toate каселе дїн орашял Rio-Apore, s'aѣ рѣстернатă інтокмаї кѣмѣ рѣстоарит вїнтял каселе че ле факѣ копї дїн крѣїле de жокѣ.

În аялă 1831, ла 10 шї 11 Avgstă, s'a simjîtă ла Barbados нѣ кѣтремърѣ инсоѣтă d'нѣ зрғанă (vїnts tare) шї de meteore infocate інпрозїтоаре пе Черїѣ. Треї мїл de oameni аѣ перїтă сѣв рїнеле каселор d'аколо; аколо s'a întîmplată d'о датѣ кѣтремърялă, нѣ зрғанă шї ернїсїнеа нѣсї вѣлканă.

În аялă 1843, ла 8 Februarie ла ора 10 шї 45 minste înainte de амязѣ-зі, s'a simjîtă ла инсѣла Guadeloupe нїште комодїсїні violente, капе аѣ цїнѣтă вр'о 46 sekunde, în зрма крѣора s'a дѣрїматă орашялă Pointe-a-Petre. Комодїсїне ачестеа s'aѣ конлїнатă. кѣ дїферїте интервале,

нїпѣ ла 17 Martie. Aчелеа дїн 8 Februarie саѣ simjîtă în toate Antilele.

În аялă 1783, s'a întîmplată нѣ кѣтремърѣ mare în Neapolă, капе а prodăсă марі каламїтѣї. Кѣрсѣлă рїзрїлор кеарѣ s'a стрѣмѣтат, каселе фѣрѣ рїдикате în аерѣ ка нїште мѣнѣї, пе кїндă алтеле кѣфндате адїнкѣ în жосѣ, темелїле скоасе афарѣ, пѣмїнтялă s'a крѣпатă în маі мѣлте локрї formїнд крѣпѣтѣрї de 150 metri de лнѣї!

Кѣноскѣтă este кѣтремърялă челă mare капе în аялă 1845, а дѣрїматă орашеле Tiberis, Iafa шї мѣлте алте ораше дїн Asia мїкѣ, а оморитă аколо маі мѣлă de 50 мїл de oameni. Asemenea în аялă грекѣтă, орашял Brussa дїн Asia мїкѣ, s'a дѣрїматă дїн казла нѣсї кѣтремърѣ. Toate каселе, палатрїле, mosquele (дѣамїле) шї тѣрнѣрїле аѣ кѣзѣтă жосѣ, formїндă пенсмероасе грѣмезї de рїне терїбїле, de десѣтѣлă крѣора зѣчаѣ мїл de kadavre de oameni, sdровїї шї оморїїї; пе лїнгѣ ачесте, ізвоареле челе veste кѣ апѣ de пѣчїоасѣ калăв d'аколо, саѣ астернатă pentră кїтă-ва тїпнă.

Aша дар кѣтремърялă este нѣ феноменă натрала, капе жоакѣ нѣ полă foarte mare în istoria пѣмїнтялă шї а oameniлорѣ, кѣчї este феноменялă челă маі спїмїнтѣлорѣ шї челă маі перїкѣлосѣ. Ынде се întîmplă кѣ о mare violenѣтă, аколо дѣрїмѣ шї прѣпѣдеште інтр'нѣ modă інпрозїлорѣ, de ачеча sosїpea лѣ este снаїма oameniлорѣ. Интр'адѣвѣрѣ, нѣ poate сѣ шї имажїне чїне-ва о моарте маі терїбїлă, de кїтă ачеча d'a мѣрї în мїжлокялă нѣсї катастрофе дѣнерале, în капе се паре, кѣ тоатѣ лѣмеа се дѣче шї кѣ зїоа жѣдекѣдїе челеї марі, а ажнѣсѣ. Сѣ шї имажїне чїне-ва кѣ се кѣфндѣ de вїѣ кѣ тоѣ аї лѣї în гѣра нѣсї вѣлканă апрїнсѣ! Че idee інпрозїтоаре! Снаїма de кѣтремърѣ есїстѣ шї ла пої; кѣчї шї цара ноастрѣ а вѣзѣтă мѣлте кѣтремърѣ, дїнтре капе нѣлте аѣ fostă destăлă de sepioase; s. e. ачела дїн аялă 1835.

Totă d'азна, oameni аѣ кѣзѣтатă а deskonepї казза натрала а ачестї феноменă естраодинарѣ шї інфюрѣлорѣ. Ынї аѣ зїсѣ, кѣ пѣмїнтялă се болнѣвеште шї елă кїте одатѣ шї тремърѣ атнчї інтокмаї ка омѣлă кїндă апе фїзѣрї. Aчестѣ idee e destăлă de авсърдѣ шї нѣ мерїтѣ а фї чїтатѣ аїчї, інтр'нѣ modă sepioсă. Дар алї savanї маї sepioшї, кѣзїндă адеврѣтеле каззе натѣ-

рале але ачестѣ феноменѣ, аѣ ажэнсѣ ла диферите инотезе ши ониниснѣ. Ин знеле локзрѣ оаменѣ аѣ нѣште идеѣ партикларе деспре сосипеа кѣтремѣрѣлѣ. Аша с. е. ин Антиле, энде кѣтремѣрѣлѣ се инѣмплѣ foarte adese-орѣ, зѣкѣ кѣ, кѣндѣ плѣзѣ мѣлте зѣле неѣнчетатѣ, вѣне знѣ кѣтремѣрѣ; ин алте локзрѣ зѣкѣ дѣн контра кѣ, дѣпѣ кѣтремѣрѣ плѣзѣ мѣлѣ, дар не ѣнаѣнте; ин алте локзрѣ инсѣ сѣнтѣ де онинисне кѣ еарна кѣндѣ е ѣерѣ таре ши секѣ ши вара кѣндѣ домнеште мѣлѣ тимѣ о кѣлѣдѣрѣ маре ши ѣскатѣ, атѣнѣ амерѣнѣдѣ знѣ кѣтремѣрѣ. Ачесте идее сѣнтѣ ши ла ноѣ. Се поате инсѣ, ка диферите казѣе, сѣ проѣзѣкѣ тот ачестѣ ефектѣ, адекѣ знѣ кѣтремѣрѣ.

Дар не пѣтемѣ маѣ вѣне еспѣлика феноменѣл кѣтремѣрѣлѣ, кѣндѣ не адѣчемѣ амѣнте кѣ, ин сѣнѣл пѣмѣнтѣлѣ домнеште о кѣлѣдѣрѣ аша де маре ин кѣтѣ тоате минералеле ши металеле се аѣлѣ ин старе лѣзѣдѣ (тоните) ши ѣѣерѣсѣнте. Апоѣ дѣн Фѣсѣкѣ шѣтимѣ, кѣ тоате лѣкрѣрѣлѣ капе ѣѣерѣѣ, скѣтѣ абѣрѣ саѣ gaze капе аѣ о форѣдѣ де прѣсѣзнѣ (апѣсарѣ) foarte маре; кѣ кеарѣ вапѣрѣ де апѣ ѣѣерѣсѣнте сѣнтѣ аша де ѣѣтерѣнѣѣ, ин кѣтѣ мѣшѣкѣ ши тѣраѣ vasele де вапѣрѣ ши локомѣтѣвелѣ не дѣрѣмѣрѣ де ѣѣерѣ, инкѣрѣкѣте кѣ мѣѣ де оаменѣ, ши кѣ тоате ачестеа аѣ о ѣзѣеалѣ foarte маре. Аша дар, дакѣ не ѣмаѣнѣмѣ кѣ кѣте одатѣ, прѣнѣтрѣ казѣе непревѣзѣтѣ, gazele саѣ абѣрѣѣ сѣвѣтеранѣ, се ѣммѣлѣдескѣ, се ѣнѣпрѣскѣ ши кѣшѣнѣгѣ о форѣдѣ де прѣсѣзнѣ peste мѣсѣрѣ, атѣнѣ апасѣ де жѣсѣ

ин сѣсѣ коажѣа solidѣ а пѣмѣнтѣлѣ, капе е foarte сѣвѣдѣре ин рапѣртѣ кѣ ватѣра ѣнѣокатѣ дѣн сѣнѣлѣ пѣмѣнтѣлѣ; де ачѣеа, ачѣеастѣ апѣсарѣ violentѣ, капе не е екѣзалѣ ин тоате локзрѣлѣ, проѣдѣче кѣтремѣрѣлѣ пѣмѣнтѣлѣ. Ачестѣ кѣтремѣрѣ ѣнѣчѣтеазѣ орѣ кѣндѣ прѣсѣзнѣа gazeлѣрѣ сѣ а мѣкшѣратѣ, тѣрѣнѣдѣ-се ин алте парте прѣн голѣѣнѣнѣле ѣмense че се аѣлѣ ин ѣнѣрѣорѣлѣ пѣмѣнтѣлѣ, орѣ кѣ сѣнѣраѣаѣа пѣмѣнтѣлѣ сѣ а рѣнѣтѣ ла знѣ локѣ де энде а ешѣлѣ мѣлте gaze, капе аѣ мѣкшѣратѣ tensiunea (пѣстеѣа дѣ а се 'нѣнде) лѣрѣ. Знѣ казанѣ кѣ знѣ капакѣ ин капе се ѣѣерѣе апѣ, поате сѣ не деа о идее foarte лѣмѣрѣтѣ дѣ ачѣеа. Кѣндѣ ана ѣѣерѣе преа мѣлѣтѣ, атѣнѣ се асде ин пѣзнѣтрѣ знѣ сѣромѣтѣ маре; кѣндѣ абѣрѣѣ сѣ аѣ ѣнѣтѣрѣтатѣ ши маѣ таре, атѣнѣ сѣнтѣ ин старе а арѣнѣка ин сѣсѣ капакѣлѣ казанѣлѣ, дар кѣндѣ казанѣлѣ арѣ врѣ о мѣкѣ кѣрѣпѣтѣрѣ, прѣсосѣлѣ абѣрѣлѣ есе прѣн кѣрѣпѣтѣрѣ ши кѣпакѣлѣ рѣмѣне лѣнѣшѣтѣтѣ. Аст-ѣелѣ се ѣнѣмплѣ ши кѣ gazele ѣнѣтѣрѣтате ин сѣнѣлѣ пѣмѣнтѣлѣ; кѣндѣ се ѣнѣпрѣскѣ преа мѣлѣтѣ, атѣнѣ апасѣ дѣн жѣсѣ асѣнѣра коажѣѣ пѣмѣнтѣлѣ, факѣ сѣ ѣнѣчапѣ а тѣремѣра, а о рѣдѣка кѣте одатѣ ла о маре ѣнѣлѣѣме саѣ а о снарѣѣе ши проѣзѣкѣ ерѣнѣѣнѣле вѣлканѣлѣрѣ.

Ин арѣтѣколѣле прѣведѣнте амѣ ворѣтѣ де ерѣнѣѣнѣле вѣлканѣче ши де кѣтремѣрѣлѣ проѣдѣсе прѣн gazele сѣвѣтеранѣ; ин арѣтѣколѣлѣ вѣиторѣ вѣмѣ ворѣ де рѣдѣкѣрѣлѣ проѣдѣсе асѣнѣра коажѣѣ пѣмѣнтѣлѣ, тотѣ дѣн ачѣеастѣ казѣе.

Чѣаѣлѣ ши ѣсторѣа лѣѣ.

Арѣтѣколѣлѣ 1-ѣ.

Kina este ѣнѣрѣдѣвѣрѣ о ѣарѣ foarte кѣрѣоасѣ, este о ѣарѣ пѣнѣ де контѣрѣдѣѣѣнѣнѣ бѣзарѣе, о ѣарѣ капе арѣ апроанѣ де дѣоѣ орѣ маѣ мѣлѣтѣ локзѣторѣѣ де кѣтѣ тоатѣ Езѣрона, адекѣ: 360 мѣлѣоанѣ де локзѣторѣ! Кѣ тоате ачесте este мѣлѣтѣ маѣ пѣѣнѣнѣ пѣтерѣнѣкѣ де кѣтѣ знѣ статѣ нѣмаѣ кѣ 30 мѣлѣоанѣ ин Езѣрона. Ачестѣ понѣлѣ капе сѣнѣгѣрѣ зѣче кѣ есѣстѣ де 30 де мѣѣ де анѣ, капе а ѣнѣченѣтѣ сѣ кѣлѣтѣвезе ѣелѣрѣмѣ де арѣѣ ши де ѣнѣдѣстрѣѣ, кѣндѣ ачесте мѣнѣнѣ а соѣѣѣтѣдѣлѣрѣ мо-

дерне аѣ fostѣ кѣ тотѣлѣ некѣносѣкте ин Езѣрона; кѣ тоате ачестеа, еѣ аѣ рѣмасѣ мѣлѣтѣ ѣнѣдѣрѣтѣ ин рапѣртѣ кѣ Езѣронѣ де акѣмѣ ши арѣтѣмѣтѣѣ кѣнезѣ дѣ акѣмѣ лѣкрѣзѣ ѣнѣоѣмаѣ дѣпѣ кѣм аѣ лѣкрѣатѣ стрѣмомѣѣ лѣрѣ ѣнаѣнте де дѣоѣ мѣѣ де анѣ, ѣѣрѣ врѣ о ѣрѣмѣ де прогѣресѣ. Ачѣеа este ѣарѣ, энде оаменѣѣ ши раѣдѣ партеа дѣн 'наѣнте а капѣлѣ ши дѣнѣдѣрѣтѣтѣ поартѣ коаде лѣнѣѣнѣ пѣнѣ ла пѣѣоарѣе, еарѣ ѣемѣле лѣрѣ ѣнѣ мѣкшѣорѣазѣ пѣѣоарѣеле прѣн ѣелѣрѣмѣ де оперѣѣѣнѣнѣ дѣрѣроае

în kit la sfîrmit devinî pîcioarele aша de mîchî în kit nîmaî potî zîmbla pe dînsеле, чî sînt sîlîte а зîмбла кз-кîржъ. Асeasta este цара, знде simjîmîntа de dîstînkçîone e аша de mare în kitî povлеца kînezъ. nîmîtъ Mandarinî, formeazъ o kastъ (klastъ) deosebîtъ кз deosebîte drentъrî, mîlî mî mîrî de kitî челе че чере повлеца Еуропеанъ; кз toate асeaste esîstъ o егалîtate kомплектъ între çetъgenîî din Kîna, dar nî înainteа леçeî, чî înainteа bastonълî de бамъсзъ пе каре орî çîne поате сз'а simçъ пе spinare. Де ла omълî челъ mî ordîнаръ nînъ ла mînîstrъ шî ла гъвернаторълъ знеî провинçîî, fakъ кзпошîнçе кз бамъсзъ, însъ кз deosebîре, кз чеî mî însemnaçî аî statълî прîimesкъ лекçîoneа лоръ кз знъ бамъсзъ poleîtъ кз асръ; asta este аколо прîвîлеçîа aristokraçîeî.

Fîeшî-kare dînzъ rîstî!— Îн асeастъ царъ zîkъ, plîнъ de асeaste kонтраçîонерî шî de mîlîte асeaste nîmîî пзçîнъ bîzare шî de pîsъ; îн асeастъ царъ, te voîî dîче аsçîzî лекторъле. O сз mъ întreбî: че амъ сз kаsçî аколо între koadеле mandarinелоръ шî între dameле лоръ каре, kîndъ vorъ сз зîмле, тpeçе сз fîe nîrtate îн браçе de сервеле лоръ, кзчî nî potъ сз зîмле пе пîçоареле din казъзъ кз sîntъ преа сзçîpî? Întrebareа ta лекторъле, e жзстъ; dar te kredъ кз çîî плаче чеаîзлî, саç дакъ nîçî плаче, челъ пзçîнъ аî vîzîtъ кз плаче mîlîtora din noî, поате аî fostъ шî D-ta kîte odatъ sîlîî сз'аî rîшîî ла вр'знъ « thé dansant » саç ла вр'знъ « thé diplomatique ». Аша dar sîntъ înkredîнçatъ кз чеаîзлî каре este plantъ че жоакъ акзmъ знъ полъ аша de mare îн лъме, каре а devenîtъ вьzъrъ din toate zîлеle pentръ çîнçî sste de mîlîoane de оамenî, ва авеа оаре-kаре înteresъ а fî кзnosçete шî sçîdiate de D-ta.

Dînzъ асeастъ mîкъ пpeфaçъ жзstîfîkatîвъ, îн-тръmъ îн матерîе.

Planta de чеаîî рзsesкъ, саç mîî bîне kînezesкъ, (Thea chînesîs L.) а кзрîî formъ араtъ алыçарата fîçръ, се nîmeште îн patria са Te-sa (Tsha). Ea seamъnъ mîlîî кз planta фр-моаса Camellîa кз каре се mî рçdеште; fîînd-кз амîndзоzъ sîntъ dîntр'o famîlie de plante; ea nî

ажзпçе ла о îнълçîme mare, чî nîmaî ла б' саç челъ mîlîî ла 12 пîçоаре mърîme; foîle sale sîntъ d'o formъ ovalъ, лъпçъреаçъ, d'o колоаре verde înkîsъ foarte фр-моасъ шî каре nî се вештежеште пîçî odatъ; florîle sale авîndъ mease petale (foî) алые ка арçîntъ, semъnîndъ кз чеа mîî фр-моасъ kamelîe алыъ, пе каре dameле noastre ле поар-тъ îн sîнъ ла балçрî strълçuite. Îн пзънтрълъ ас-стеî florî, се афлъ о mîlçîme de stamine (fîpî) nîнъ ла о sçîtъ, ка nîште перî алыî delicate mî фр-моасе; îн mîжлокълъ лоръ, rezîdъ ка о реçîнъ, знъ оварîî (magazîa de оаtъ) de знде се fаçе mîî пе зрmъ фрçkълъ planteî. Îн лънîле Sentemбrîe, Oktomарîe, Iançарîe шî Feвpзарîe, kîmmîle Kîneî ш'ле Жапонîеî, sîntъ аконерîte кз асeaste florî фр-моасе шî елегante.

O ramъrъ кз florî din арборълъ de чеаîî

Kzъtра plantелоръ prodъçе претstîndeа о skîmъаре îн forma лор прîmîtîвъ шî mîî кз seamъ prodъçе varîetçîî noî; асeasta о vedem ла toate поамеле noastre. Sçte de varîetçîî de merî s. e. esîstъ акzмъ шî toate асeaste аç emîtъ prin kzъtра мерîлоръ сзлыbatîçî; асeasta о оесервzтъ ла toate челе-лалте поаме прекzт шî ла planta чеаîзлî. Асeастъ plantъ, каре îн stapeа eî natъралъ а îнççîmatъ nîmal о sne-çъ, акzмъ însъ, îн зрma kzъtрeî eî d'аlçеа sekoîî, а prodъsçî nîнъ ла 700 de varîetçîî саç sneçe!

Desnре patria planteî чеаîзлî, mîmîî акzмъ, кз este платовълъ челъ pîdikatъ din Asia çentrалъ, каре îнкoнçîоаръ îmперîзлъ Kîneî. Îнтр'адевъръ шî îн Жапонîа се кзлîвъ mîlîî чеаîзлъ акzмъ, însъ nî e patria лîî аколо, чî nîmaî а fostъ îн-тродъsçî аколо îн секолълъ алыъ 9-леа înainte de Xpîstosъ.

Kzъtра асeстеî plante este foarte mърçînîtъ; кзчî ea чере о kîmъ партиçларъ, mîî кз seamъ kалдъ шî змедъ, каре се îтînde nîmaî de ла 23° nîнъ ла 31° лъçîme boreалъ. Mîî кзтре Nordъ, kzъtра eî nî rezîmeште de шî keаръ îн Anglîa се афлъ nîште грçdîнî mîçî semъnate кз plante de чеаîî; darъ de kzъtра чеаîзлî nî поате сз fî vorъzъ de тоатъ Еуропа, чî nîmaî de kîte-ва çî-нçîpî îн Nordъ. Pоpторалîеî, de знде знîî voîaçîорî

pretindē kъ s'arē fi pētstē inprodъche kълtpa чеа-
ізілі. În Asia, Anglezii аѣ черкатѣ în зіеле noastre
a inprodъche kълtpa чеаізілі în мѣнціі Himalaia,
ка съ се факъ independenціі de Kina, în рапор-
тѣлѣ ачестѣі артиколѣ атитѣ de impoptantē pentpъ
віаца зніі Англеѣлѣ. Дѣнъ фелзрими де черкѣрі,
фѣкѣте де кѣтре societatea комерцѣліі indianē în
рапортѣлѣ ачеста ші дѣне че с'аѣ інкрединатѣ кѣ,
чеаізілѣ креште де сине ші ка о іарѣлѣ сълѣатикѣ
інтре мѣнціі din Assamѣ, де атѣнчі societatea a
інтрепринсѣ plantaciuni în dimensiuni марі ші а
ажѣнсѣ ла зніі resștatѣ, каре спертъ кѣ кѣ тим-
пѣлѣ, чеаіѣ din мѣнціі Himalaia ва фаче о кон-
кренѣлѣ кѣ чеаіѣ каре vine din Kina. Hollandezii
аѣ мѣрсѣ ші маі департе. Еі авіндѣ în posesi-
nea лорѣ insșale Sumatra ші Iava, каре аѣ о
клімѣ калдѣ ші змедѣ, аѣ черкатѣ d'аѣ inprodъсѣ
аколо, în анѣлѣ 1828, кълтпа чеаізілі ші аѣ
резшитѣ în ачестѣ тимнѣ скрѣтѣ інтр'алита, în кітѣ
prodъкѣ акѣмѣ не анѣ 300,000 фѣнціі де чеаіѣ
Дар ші ла Капѣ де зѣнѣ спѣранѣлѣ, Hollan-
dezii аѣ inprodъсѣ кълтпа чеаізілі ші аѣ рез-
шитѣ. În America, ера Brasilia каре а інчеркатѣ
a inprodъche în clima са чеа калдѣ, кълтпа чеа-
ізілі, ші а резшитѣ а prodъche зніі нѣмѣрѣ insem-
natѣ де фѣнціі не анѣ, інсѣ чеаізілѣ де Brasilia
нѣ е stimatѣ, кѣчї n'аре aroma (odoare) плѣкѣтѣ
каре о гѣсимѣ ла чеаізілѣ де Kina.

Kinezii ші Жапонезii, ниште попѣлі спѣкѣ-
ланци, лѣкомї де ванї, аѣ кѣстатѣ фелзрими де
міжлоаче спре а се folosi кітѣ де мѣлѣлѣ де
кълтпа знеї plante преціоасе кѣ каре Natъpa
паркѣ а привілеціатѣ нѣмаї ѣара лорѣ. Жапо-
неzii інграшѣ plantaciuni (грѣдинї) де чеаіѣ кѣ
kadavre де скѣмѣрїї, кѣ masline ші кѣ сѣкѣ де
сѣмїнде де мѣштарѣ fierлѣ. Прінтр'ачесте між-
лоаче, planta тінѣрѣ інчене кѣрїндѣ а prodъche
фрѣнзе марї, інсѣ се імѣлѣрїнеште ші кѣрїндѣ.
О plantѣ де чеаіѣ, дѣне wease анї s'а імѣлѣрїнитѣ
інтр'алита, în кітѣ тревѣе scoasѣ din пѣмїнтѣ. În
рапортѣлѣ ачестѣіа, чеаіѣл сеамѣнѣл кѣ дѣдѣ. Дар
ші ла оаменї кїндѣ зніі тінѣрѣ інчене преа тим-
пѣрїѣ а гѣста дѣлѣчаѣа віеѣеї, ва імѣлѣрїні преа
де тимпѣрїѣ ші ва нїерде факѣлтатеа d'а се маї
пѣтеа folosi де віаѣлѣ ші де плѣчерїле еї. În
Kina інграшѣ пѣдїнѣ plantaciunile де чеаіѣ,
fiind—кѣ аколо чеаіѣл решменѣте кеарѣ інтр'зніі пѣ-
мїнтѣ слаѣл ші нїсїносѣ; аколо чере змѣрѣ ші

мѣлѣлѣ змезеалѣ. Аколо інтр'адѣвѣрѣлѣ planta нѣ
ажѣнѣ ла о інѣлѣдїме маї mare де кітѣ 4—5
пїчіоаре ші пїчі одатѣ маї mare де кітѣ 6, інсѣ
Kinezii пїчі нѣ ворѣ ка съ креаскѣ маї mare,
кѣчї altminterелеа е грѣлѣ d'а кѣлѣе фрѣнзеле.

Planta чеаізілі сеамѣнѣл кѣ віаца ші кѣ
ітѣнѣл, інсѣ реколѣта са се фаче în дїферїте тим-
пѣрї але анѣлѣ; ла чеаізілѣ ачеста се зр-
меазѣ де треї, патрѣ опї не анѣ, Реколѣл де
прїмѣварѣ, дѣ чеаізілѣ челѣ маї зѣнѣ, еа дѣ фе-
лзрїле де чеаіѣ кѣноскѣте în комерцѣл сѣл нѣ-
міреа де Реку, Sonchong, ш. ч. л; чеа дѣнѣ зр-
мѣл провіне дїнтр'зніі арборѣ де чеаіѣ де вірста
де треї анї. Реколѣта де тоамнѣл, дѣ соїзілѣ маї
нѣдїнѣ stimatѣ, нѣмїтѣ Congau ші Bohiu саѣ
Bohee. Реколѣта де прїмѣварѣ нѣ е абондентѣ ші
се зрмеазѣ în лѣнїле Aprilie ші Maiѣ. Не зр-
мѣл vine реколѣта а дѣоа де вара каре віне нїнѣ
ла sfırșitѣлѣлі. Izlie. Реколѣта а треїа інчене де
ла міжлокѣлѣ ліі Авгѣстѣл нїнѣ ла Septembrie ші
дѣ foile челе маї гроасе, прїн зрмаре соїзілѣ челѣ
маї ordinarїѣ дїнтре toate чеаїзірїле негре. Din
kontra, ла реколѣта де прїмѣварѣ, Kinezii алѣгѣ
арборї чеї маї фїні каре аѣ фрѣнза чеа маї сѣл-
дїре ші дїнтр'іншії препарѣ соїзілѣ челѣ маї
преціїтѣ ші скѣмнѣл, нѣмїтѣ *cheaізілѣ imperialѣ*.
Дакѣ чїне—ва кѣмнѣрѣл дїнтр'о прѣвѣліе « чеаізілѣ
imperialѣ » шїлѣлѣ плѣтеште foarte скѣмнѣл, се
шїте кѣ е іншелатѣ; кѣчї адевѣратѣлѣ чеаіѣ ім-
perialѣл нѣ vine пїчі одатѣ în комерцѣл, чї е ін-
тревзїнѣатѣл нѣмаї pentpъ « фїзілѣ Черѣліл » (імѣлѣ-
ратѣлѣ Kinei) ші алѣлї сѣверанї кѣрора елѣ дѣрѣ-
шїте кідї—ва фѣнціі не анѣ. Pentpъ кѣлесѣл ачестѣі
чеаіѣ, імѣлѣратѣлѣ Kinei інтревзїндеазѣ о мѣл-
дїме де амплїоаѣлї аї statъліл ші інгрїжїторї,
каре пѣзескѣл грѣдинї де чеаіѣ imperialѣл, де опї
че алінѣерї streine. Ачесте кѣлѣлелї сїнтѣ аша
де марї în кітѣ зніі фснтѣ де чеаіѣ imperialѣл ко-
стѣ кеарѣ не імѣлѣратѣлѣ 500 франчї (50 галбенї) !
Інтр'адѣвѣрѣлѣ ачеста este о лепѣдаре а банїлорѣ
statъліл інсѣ, este зніі мікѣ капрїчілї лепїтїмѣл алѣ
зніі імѣлѣратѣлѣ де 360 мїліоане де Kinezї ші
каре не лїнгѣл ачестеа este ші « фїзілѣ Черѣліл »
« соареле лѣчїторѣл » ші « majestatea кѣ пїчіоаре
де азрѣ » прѣкѣмѣл нѣмеште лїмѣа офїціалѣ, не
імператорѣлѣ Kinei.

Ін артиколѣлѣлї віиторѣл, вомѣл ворѣлї деспре кѣ-
лесѣлѣ чеаізілі.

*) *Igienea populară saŭ Dietetika.*

Lecciónes I.

Domnilorŭ!

Știința *Dietetikă* (diétetique) traçe nămi-
rea ei din limba Elenă și însemnează *arta de
năstărire*. Acheastă nămiре antîkă și noțiunea ei a
рămasă pînă în zilele noastre; de aceea și
актмă, de знăлă kare trăește pегрăлă, năpîn-
dă-se kămă se kade pentрă starea sнпътădeі sale,
zîchemă kă fache *dieta*. Dar știința kondiționiloră
favorabile d'a năstri zнă populară întрегă spre a
konserva sнпъtatea, o nămimă *Igienea populară*;
(Hygiène populaire). Acheastă nămiре își traçe
orișina sa totă din limba Elenă și se rapor-
tează mai kă seamă la Mitologia antîkă, znde
Igea (Hygea) însemna zeitatea sнпътădeі; kăci
la nașterile antîce, oamenii d'o imaginațiune vie aș
avăiă pentрă oare-kare idee abstraktă, o imagi-
konkretă (korporală), o ființă imaginară kare a
fostă-uribită kă protekrița saŭ mai bine kă o per-
sonifikațiune a acheștei idee. — În timnălă modernă
s'a lăpăită sfera acheștei idei și înțelețemă
актмă kă acheastă nămiре, zнă ordi-
nă raționabilă ală vîdeie, nă nămai în năstriре
чи și în lокăin-
ță, în îmбръkămintе, kă skopă d'a konserva sнпъ-
tatea, făрă pemeziі medicinale.

Acheastă știință avîndă zнă obiekă ama de
importantă (și kare obiekă poate să fie mai
importantă de kîtă sнпъtatea!) a trевăită să
fie mai kănoskă și mai păsnîndită în populară de
kîtă este актмă; dakă zнă oamenii n'ară fi sim-
țită zнă felă de snăimă, așzîndă de voră diete-
tikă, înkînsîndă-și kă acheastă știință nă este
altă nimikă de kîtă zнă sistemă de kînsîre
și kă zнă omă kare trăește dsnă povăgile
dietetike, trевăe să penșăde la toate
пъчереle vîdeie, trевăe să aibă totă
d'asna stomakălă golă, să bea totă
d'asna nămai apă kă zнă amfibiă, să
fie îmбръkată vara și iarna kă flanelă,
să trевăe d'ori-če mikă sălape avîntăre,
în fine să aibă o viață kă zнă rekonvales-
centă, kare a emiă epă din spitală.
Nepremiă kă o asemene viață

trăește, nă poate să fie dăne găstălă
tătloră și zнă poate kă drentă kăvîntă o să
zîkă, kă o viață kă ală sakrifike,
nă e viață. Dar toate ache-
ste idei desne Dietetikă și Igiene
sîntă greșite. Dietetika din kontra,
ne povăzăește kămă trевăe să
ne băkăpămă de пъчереle vîdeie,
și kă ache-
ste пъчери să aibă zнă sîrșită
bănă, trевăe să fache kă
fie-kare пъчере, să fie maika
altoră пъчери dar nă groana
loră; în fine: Dietetika
adevărată este ană kăsiunea
praktikă a sistemălă ală
Enikăpă, kare a zisă. « Filosofia
vîdeie чеa mai înaltă este
știința găstăreі пъчери-
loră, este știința d'a
prelăpă acheastă găstăre
kîtă se poate, ferîndă-ne
kă o пъчере să nă devie o
nepъчере saŭ dăpere, și
achestea nătemă dovină
nămai prin găstărea
пъчери-loră kă măssă,
dăne pегрăle Dietetikei. »

Zнă mikă esemplă nă va fi aiă de năisă.
Doi oameni aș fostă invități la zнă
dineă (pînăză) splendidă. Zнălă a
zmată pегрăla ală Enikăpă,
s'a băkăpată kă măssă,
a mînkă kă sistemă și
nășîndă, ne kîndă alălă
n'a vărtă să utie
nimikă niă de Enikăpă,
niă de Dietetikă. Să
vizitămă актмă achemă
doi oameni a doazi dăne
dineă. Čelă d'întăi a
dețeră (mistă) bine,
korporălă ală se băkăpă
înă asăzi de săvenirele
пъkăte de epă și este
în stăre a peneta ahea
operațiune пъkăte; va să
zîkă: пъчереle măssă-
pată este la dînsă kăză
măltoră alte пъчери
kare voră veni. Dăpă
acheasta să ne zîtmă
актмă și la čelă-l-altă.
Iă găsimă în pată
săferîndă d'o indigestiune
văitîndă-se de felăpimi
de dăperi la stomakă
și o stăle kă remedie
foapte nepъkăte este
dineălă ală d'astăzi
și poate și de miune.
Medikă i-a preskriă
strikă a mînkă nămai
o çoră de fidea kă apă
kîte-va zile; poate și o
societate пъkăte de 10-12
lăni-toare ne stomakă,
măltară la niçoarele
și o vizităoare mikă
de măprimele zнеі
palme la čeafă kă să
și pedovîdeaskă sнпъtatea.
Iată kă la acheșă

NOTĂ. Mălă din lektorăi žurnalălă noștră, kare a
esistă la lekziunile noastre desne *Igiene*, date în
Șimnălă națională, în toate Dăminăle din anii 1855
și 1856, aș çeră kă să păvăkă în žurnalălă noștră
din timnă în timnă

znelă de achele lekziuni. Noi akorălmă
acheastă çerepe onora-toare și
înçenemă astăzi a păvăka
lekziunile achele kare le vom
zma din timnă în timnă.

омѣ, пльчереа немъсрптъ а devenitъ казза мъл-
торѣ дърери, саѣ челѣ пвцинѣ казза лпсиреѣ сил-
тъ а пльчериорѣ нентрѣ мълѣ тимпѣ.

Dietetika se imparte în doue пърци, адекъ:
1-ѣ въ *Dietetika генералъ*, каре привеште ла
санстатеа пвбликъ, а зпѣ орашѣ саѣ а зпѣ statѣ;
ачеастъ Dietetikъ este о ратърѣ din administra-
ционеа пвбликъ а гъверниорѣ шѣ се пзмените
mediuina политикъ саѣ шѣ *циена пвбликъ*. Datoria
еѣ este д'а ингрижи де салта (бънѣ стареа) че-
лорѣ санътомѣ, ка съ нѣ се инволпвеаскъ ка шѣ
челорѣ волнавѣ, съ се инсанътошезе prin мърс-
риле интокмите де дѣнса, привиндѣ ла калитатеа
лърриорѣ де тѣнкаре че съ винде въ пвбликъ,
ла клѣдѣреа локциелорѣ ка съ нѣ fie несънъ-
тоасе саѣ америнцате д'а се дърѣма, ка злицеле
орашелорѣ съ fie кърате; а лѣа мърсриле къве-
ните нентрѣ epidemii америнцътоаре, въ fine а фнда
спиталъри шѣ алте stabilimente знде оаменѣ пѣ-
тимашѣ ворѣ гъси виндекареа шѣ санътатеа; 2-леа
Dietetika специалъ, каре привеште ла санътатеа
individуалъ, повъзвиндѣ не fie-каре омѣ че тревъе
съ факъ въ импрецизъриле партикъларе въ каре се
афлѣ, ка съ рѣмѣ тоѣ д'азна санътосѣ. Ачесте
импрецизърѣри партикъларе, се рапортезѣ ла фиешѣ
каре омѣ въ партикъларѣ, fie санътосѣ, fie вол-
навѣ, ла челе зрмътоаре пѣнкте:

- I. Ла стареа физикъ шѣ моралъ а омѣлѣ.
- II. Ла аниѣ вѣдеѣ въ каре корпълѣ се дес-
воалтъ.
- III. Ла рапортълѣ секселорѣ.
- IV. Ла инфъингеле климатиче але тимпълѣ, але
лъркиелорѣ шѣ кеарѣ але националитъдеѣ.
- V. Ла месерѣа шѣ ла алте окъпацѣни але
омѣлѣ, въ fine:
- VI. Ла констѣционеа партикъларѣ а фиешѣ
кърѣ омѣ.

Ноѣ тревъе съ не мърцинимѣ въ кърсълѣ но-
стрѣ нѣмаѣ ла Dietetika генералъ, къчѣ Dietetika
специалъ este о ратърѣ партикъларѣ а medicinеѣ
специале.

Dietetika, domnilorѣ! нѣ поате fi кълтиватъ
къ фолосѣ, гърѣ ажъторълѣ алторѣ штиинге каре
сервѣ, спре а о есплика.

Dietetika fiind о штиингъ каре имбърцишеазъ
тоате рапортъриле омѣлѣ къ лѣмеа естерѣоарѣ, де
ачеаа, ачесте рапортъри тревъе съ fie маѣ внаинте
stdiate шѣ ачестѣ stdiѣ este обжктълѣ маѣ мъл-

торѣ штиинге, каре devinѣ ast-feliѣ ажътоаре
Dieteticeѣ.

Аша дарѣ este черстѣ нентрѣ штиинга ноа-
стрѣ, оаре-каре поцини фундаментале де *Anato-
mia* шѣ *Fiziologia* омѣлѣ, ка съ штимѣ кѣмѣ este
фъркѣ корпълѣ омѣлѣ, къ тоате органеле /але
шѣ кѣмѣ лъркреазъ ачесте органе, нентрѣ мандѣ-
пѣреа вѣдеѣ. Асемене нѣ нѣтемѣ а не внаинте
де штиингеле: Физика, Кимѣа, География шѣ маѣ къ
сеамъ де Istoria Натъралъ; въ fine ачела каре
се окълѣ серѣосѣ къ штиинга Dieteticeѣ, тревъе съ
аѣвѣ есерциѣ ла обсервацѣни шѣ идеѣ философиче,
ка съ поатъ обсерва шѣ жъдека вѣне инфъингеле
импортанте, каре есерсезѣ едъкационеа овѣчѣриле
стареа политикъ, моралъ шѣ религиоасъ а зпѣ по-
пълѣ аспра стърѣ санътъдеѣ але пвбличе.

Domnilorѣ! Ла сфиръитълѣ лекционеѣ ноа-
стрѣ де астъзи, о съ въ чѣтезѣ аѣчѣ зпѣ пасациѣ
фърмосѣ дѣн опълѣ зпѣ vestitѣ medикѣ, (D. Ideler)
despre штиинга Dieteticeѣ, despre ачеастъ штиингъ,
каре воеште аша де вѣне оаменѣлорѣ шѣ каре къ
тоате ачесте гъсеште ла зпѣ дѣн ноѣ атѣа дѣфикълъ-
тъдѣ. Eatъ къвинтеле ачестѣ Medикѣ.

„Sintѣ, zice елѣ, впр'адевърѣ пвцини оаменѣ,
каре ла финѣлѣ вѣдеѣ лорѣ, съ нѣ инфъиншезе
трѣстълѣ спектаколѣ а зпѣ рѣсѣне физиче шѣ мо-
рале, въ але кърѣ дъръмътърѣ аѣ петрекѣтѣ аниѣ
чеѣ дѣн зрмъ аѣ вѣдеѣ лорѣ! Кѣшѣ оаменѣ sintѣ
атъчѣ дѣскърациѣ шѣ кеарѣ desperationѣ, вълънд
къ аѣ змълатъ не о кале рѣтъчѣтъ въ кърсълѣ
вѣдеѣ лорѣ, департе де калеа адевърълѣ, депар-
те де мѣсѣнеа лорѣ змапъ, нентрѣ каре аѣ fostѣ
трѣмѣшѣ аѣчѣ жосѣ. Еѣ вълдѣ атъчѣ къ аѣ мерсѣ
дѣн лѣсѣни въ лѣсѣни шѣ къ кѣтѣ аѣ фъитѣ маѣ
таре дънъ о асемене имаѣинъ амъдѣтоаре, къ атѣлѣ
имаѣина с'а депъртатѣ маѣ мълѣ де дѣншѣ; не
кѣндѣ printр'ачестѣ кърсѣ немъсрптъ въ демертѣ
шѣ гърѣ зпѣ сконѣ рѣционабѣлѣ, еѣ аѣ пердѣтѣ
дѣн зѣ въ маѣ мълѣ дѣн форделе преѣоасе къ
каре натъра i-a внаестпатѣ нентрѣ зпѣ сфиръитѣ
маѣ вналѣ шѣ маѣ новѣлѣ. О este трѣстѣ, foapte
трѣстѣ нентрѣ зпѣ вѣтрѣнѣ каре се афлѣ оstenѣтѣ
шѣ рѣнтѣ, внаинтеа порѣилорѣ морѣинълѣ съѣ, къ
съ шѣ зѣкъ внашѣ: амѣ трѣтѣ въ задарѣ; нимѣкъ
п'амѣ fostѣ, впр'о нимѣкѣнѣчѣре маѣ mare воѣѣ
внтра! „

Че идеѣ трѣсте шѣ терѣсѣле, съ презентъ снѣ-
пѣлѣлѣ nostrѣ, чѣтиндѣ ачеаста!